

Elävä taide – vahva kunta

Kuvaston kuntavaaliohjelma tarjoaa ratkaisuja, joiden avulla kunnista rakennetaan paikkoja, joissa taide ja ihmiset voivat kukoistaa.

Taide on kunnan menestystekijä. Se tekee kunnasta houkuttelevan, vireän ja omaleimaisen. Taiteestaan tunnetut kunnat vetävät puoleensa uusia asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita. Taide parantaa ihmisten elämänlaatua. Kuntien panostukset taiteeseen lisäävät luovaa osaamista, yrittäjyyttä ja investointeja, mikä vahvistaa alueellista kehitystä.

Taide ja kulttuuri eivät synny kuitenkaan itsestään, vaan ne tarvitsevat tekijöitä, resursseja ja toimivia rakenteita. Ilman pitkäjänteisiä suunnitelmia ja kestävästä rahoituksesta kunnissa ei ole edellytyksiä järjestää monipuolisia, laadukkaita ja yhdenvertaisia taide- ja kulttuuripalveluita. Taiteen ammatillaiset muuttavat muualle, jos työllistymisen mahdollisuudet puuttuvat.

Menestyvät kunnat tunnistavat taiteen ja kulttuurin arvon päätöksenteossa. Kuntien tulee varmistaa, että taiteen tekijät saavat asianmukaisen korvauksen työstään, taiteen rahoitus on kestävä ja kunnissa on osaamista kehittää vastuullisia toimintamalleja.

1. Jokainen kunta tarvitsee kulttuuristrategian

Suomalaisista enemmistö (76 %) pitää kulttuuria peruspalveluna.¹ Kuvataidekohteet kunnissa takovat kävijäennätyksiä², kansalaisista 40 prosenttia matkustaa kulttuurin perässä ja asukkaat haluavat nähdä taidetta arjen elinympäristössään.³ Silti vain 39 prosentilla kunnista on kulttuuristrategia.⁴

Kunnilla on valtava merkitys taide- ja kulttuuripolitiikan tekijöinä. Kulttuuristrategian avulla kunnat voivat tarjota monipuolisia ja korkealaatuisia kulttuuripalveluja myös tulevaisuudessa, varmistaa taiteelle ennakoitavan ja kestävästä rahoituksen sekä huomioida niin taiteilijoiden kuin asukkaiden tarpeet. **Jokaisen kunnan tulee laatia tai päivittää kulttuuristrategiansa**, jotta taide ja kulttuuri ovat osa kunnan kestävästä kehittämisestä.

→ *Kulttuuristrategia on sijoitus kunnan tulevaisuuteen.*

Vain 39 prosentilla
kunnista on
kulttuuristrategia.

¹ Akavan Erityisalat: [Kysely: Suomalaisista 76 % pitää kulttuuria kansalaisen peruspalveluna](#)

² Frame Contemporary Art Finland: [Kuvataidekohteissa tehtiin viime vuonna kaikkien aikojen käyntiennätys](#)

³ Opetus- ja kulttuuriministeriö: [Kulttuurimatkailun vaikuttavuusselvitys](#)

Taiteen edistämiskeskus: [”Tulee sellainen sivistynyt olo” – julkisen taiteen suosio pysyy vakaana](#)

⁴ Kuntaliitto: [Kuntien kulttuuritilastot KULTTI](#)

2. Kulttuuribudjetti on avain elävään, paikalliseen taiteeseen

Taide tuo kunnalle elinvoimaa, mutta vain jos taiteilijoilla on mahdollisuus tehdä työtään. Kuntien lakisääteisenä velvoitteena on luoda edellytykset taiteelliselle työlle ja toiminnalle. Tässä tehtävässään vain 17 % kunnista kokee onnistuvansa.⁵

Ammattitaiteilijan työ edellyttää, että taiteilijat saavat asianmukaisen korvauksen työstään ja teostensa käytöstä. Taiteilijan tekijänoikeus (kuten näyttelykorvaus) perustuu lakiin, ja se tulee huomioida kuntien kulttuuribudjeteissa. Se tarkoittaa riittäviä määrärahoja paikallisille taidetoimijoille – museoille, gallerioille, taidekeskuksille – ja sitä, että **taiteilijoiden tekijänoikeuskorvaukset maksetaan säännönmukaisesti.**

→ *Elävästä, paikallisesta taiteesta hyötyvät myös asukkaat.*

Vain 17 prosenttia kunnista kertoo edistävänsä taiteellisen työn ja toiminnan edellytyksiä.

3. Tekijänoikeusosaaminen kuntien vahvuudeksi

Kunnat toimivat taiteen tilaajina ja tuottajina. Ne järjestävät näyttelyitä, tilaavat julkisia teoksia ja hyödyntävät taidesisältöjä erilaisissa palveluissa. Taiteen tekijät ovat keskeisiä palveluiden järjestämisessä, yhteistyökumppaneina ja sisällöntuottajina. Tämä vaatii kunnilta paitsi resursseja, myös asiantuntemusta ja tekijänoikeusosaamista.

Hyvin toimiva tekijänoikeus- ja sopimuskäytäntö varmistaa, että kunnat toimivat lainmukaisesti, tukevat paikallisia taiteilijoita ja hyödyntävät taidesisältöjä vastuullisesti. Kunnat voivat juurruttaa hyviä sopimuskäytäntöjä taiteen ja kulttuurin alalla **lisäämällä kulttuurihallinnon tekijänoikeusosaamista.**

→ *Oikeudenmukainen toimintakulttuuri on jokaisen kunnan etu.*

Kannustamme kuntia tunnistamaan taiteen arvon – strategioissa, kulttuuribudjeteissa ja käytänteissä. Taiteesta kunnat tunnetaan!

Kuvasto

Kuvasto on voittoa tavoittelematon visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusjärjestö, joka edistää taiteilijoiden tekijänoikeuksia ja taiteen tekemisen edellytyksiä yhteiskunnassa. Kuvasto edustaa 3 500 kotimaista ja noin 100 000 ulkomaista visuaalisen alan taiteilijaa.

⁵ Kuntaliitto: [Kuntien kulttuuritilastot KULTTI](#)

